

Zbirka knjižic BITI nastaja v okviru istoimenskega projekta. Loteva se vprašanj trajnostnega razvoja in bivanja v najširšem pomenu besede. Tematska področja raziskovanja so hrana, naravni viri, energija, reciklaža, zdravje, različne oblike onesnaževanja ipd.

Namen projekta in knjižic BITI je ozaveščati mlade o resnosti izpostavljene problematike na globalni ravni ter jih animirati za trajnostni način življenja in odgovorno potrošnjo v vsakdanjem življenju in lastnem okolju.

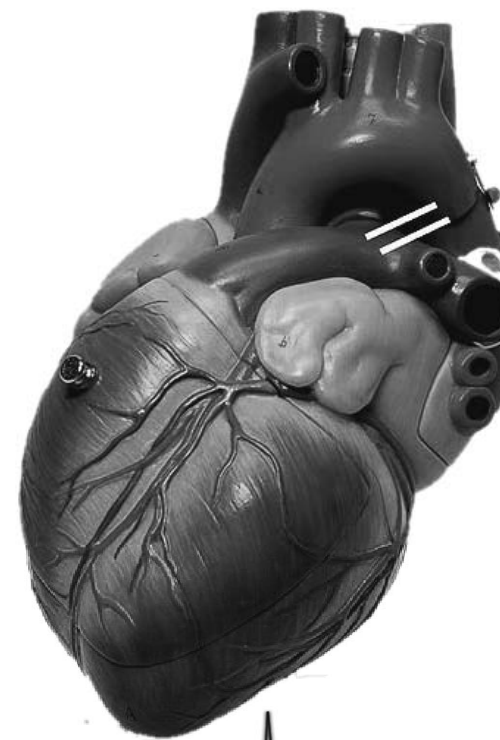
Prostovoljstvo je temelj civilne družbe, saj oživlja najbolj plemenite vrednote človeštva in ima pomembno vlogo pri ohranjanju blaginje in napredka. Prostovoljci zagovarjajo človekove pravice, skrbijo za človekoljubno pomoč, so glasniki miru in prijateljstva. To je razlog za odločitev, da besedilo o prostovoljstvu objavimo v zbirki knjižic BITI.

KOLOFON

Priprava besedila: Darja Mlakar, Nina Golob
Urejanje: Vera Kraševc
Lektoriranje: Melita Gulja
Oblikovanje: Bojan Matjašič
Sofinancer projekta: Mestna občina Ljubljana
Izdajatelj: KUD Pozitiv in Dijaški doma Ivana Cankarja, 2011
Tisk: ProGrafika

BITI

"Kje boš ti pustil/a svoje srce?"

Tabori so razdeljeni na več tematskih področij, med njimi tudi antifašizem; antirasizem; etnične skupine; pomoč/delo z otroki, najstniki, ostarelimi; ekologija; solidarnost s tretjim svetom; žensko vprašanje; umetnost, kultura ipd.

V iskalniku taborov mreže **Service Civil International** vsako leto najdeš tudi do 1000 taborov po celem svetu. Pot do tabora je torej zelo preprosta!

Zavod Voluntariat organizira tudi programe dolgoročnega prostovoljskega dela – EVS, ki so namenjeni mladim od 18. do vključno 30. leta in omogočajo neformalno izobraževanje znotraj mednarodnega prostovoljskega projekta.

Prostovoljsko delo organizirajo še na **Mladinsko informacijskem centru** (program POTA), v **Društvu študentov medicine** in še v nekaterih drugih organizacijah.

Več informacij lahko najdeš na spletnih straneh:

Etični kodeks organiziranega prostovoljstva:

www.prostovoljstvo.org/resources/files/pdf/kodeks/eticni_kodeks.pdf

Prostovoljstvo.org:

www.prostovoljstvo.org

Zavod Voluntariat:

www.zavod-voluntariat.si

Slovenska filantropija

www.filantropija.org

Vedno pa lahko poiščeš mentorici prostovoljstva v DIC-u in z njuno pomočjo najdeš pravo organizacijo in delo zase.

VIRI:

- ABC Prostovoljstva. Pridobljeno 12.11.2011 s spletne strani: (http://www.cnvos.si/UserFiles/File/publikacijeCNVOS/ABC_prostovoljstva.pdf)
- Mednarodno prostovoljstvo. Pridobljeno 12.11.2011 s spletne strani: http://www.zavod-voluntariat.si/mednarodno_kako.html
- Mednarodni prostovoljski tabori. Pridobljeno 12.11.2011 s spletne strani: http://www.zavod-voluntariat.si/mednarodno_kako.html
- Prostovoljstvo v tujini.(2011). Pridobljeno 12.11.2011 s spletne strani: <http://www.prostovoljstvo.org/za-prostovoljce/prostovoljstvo-v-tujini>

SI ŽELIŠ BITI DEL TISTEGA SVETA, KI MU NI VSEENO?

Dandanes smo obkroženi z negativnimi novicami ... ves svet je v krizi, dogajajo se slabe stvari, revščina, nezadovoljstvo, naravne nesreče in zavedamo se, da je potrebna velika sprememba, če želimo premike na boljše. Vendar redkeje pomislimo, da se mora nekaj spremeniti najprej in predvsem v posamezniku samem.

Marsikdo sanja o boljšem, drugačnem svetu; o ljudeh, ki bi jim bilo mar o tem, kaj se dogaja, če le prestopijo prag svojega varnega zavetja; o ljudeh, ki nesebično ponudijo pomoč in ne zahtevajo ničesar v zameno. Če si ti tisti, ki si želiš na nek način pomagati drugim, izboljšati svet ali bližnjo okolico, ne čakaj več in poskrbi, da ne bodo te plemenite misli ostale le v tvoji glavi ali besede, ki ne obrodijo sadov. Veliko možnosti imaš, da lahko v okviru svojih sposobnosti postaneš aktivni član družbe in prispevaš k spremembi, ki si jo želiš. Ena izmed možnosti je, da postaneš prostovoljec, lahko se udeležiš tudi prostovoljskega delovnega tabora, tako doma kot v tujini, ali pa sodeluješ na mladinski izmenjavi. Naš planet, ljudje in živali **čakajo nate**.

Prostovoljstvo namreč postaja temelj civilne družbe, predvsem v času, ko smo obdani z nenehnimi spremembami in se najbolj plemenite vrednote človeštva kot so mir, svoboda, varnost in človekove pravice, vse bolj izgublajo.

Tudi **TI** lahko pripomoreš k boljšemu jutri, zato
**»bodi sprememba,
ki jo želiš videti
v svetu.«**
(Mahatma Gandhi)

“Dan za spremembe!”

Zakaj prostovoljstvo?

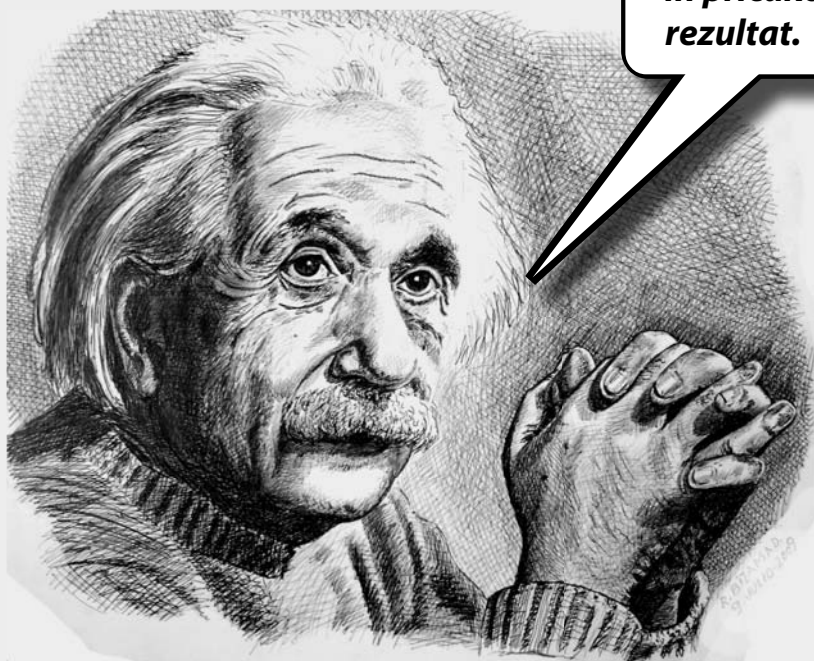
Prostovoljstvo ima velik pomen za skupnost, ker:

- izboljšuje kakovost življenja v družbi;
- brani interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi, prikrajšani, potisnjeni ob rob ali izključeni;
- je eno od osnovnih poti odzivanja civilne družbe na potrebe v njej in ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi;
- spodbuja povezanost med ljudmi vseh starosti, tako znotraj generacij kakor med pripadniki različnih starostnih skupin.

Leto 2011 je Evropska komisija razglasila za evropsko leto prostovoljstva.

Norost je vedno znova početi eno in isto stvar in pričakovati drugačen rezultat. (Albert Einstein)

SI ŽELIŠ NA PROSTOVOLJSTVO V TUJINO?

Opravljanje prostovoljskega dela v tujini, obenem pa spoznavanje novih dežel, kultur in ljudi so želje in sanje marsikoga izmed nas. Prostovoljsko delo lahko združiš s potovanji in zanimivimi dogodivščinami. Kot tako ti prostovoljstvo ponuja alternativno preživljanje prostega časa, hkrati pa te spodbuja, da pridobljene izkušnje pozneje deliš in preneseš tudi na aktivnosti v domačem, lokalnem okolju. Mednarodno prostovoljsko delo ohranja vse prvine prostovoljskega dela in se izvaja na različnih področjih.

V Sloveniji obstaja več organizacij, ki pošiljajo prostovoljce v tujino. Vodilna organizacija na področju mednarodnega prostovoljstva je **Zavod Voluntariat**, ki nudi različne oblike prostovoljskega dela po vsem svetu, za ljudi vseh starosti. Najbolj priljubljena oblika so kratki, **mednarodni prostovoljski tabori**, kjer ljudje različnih narodnosti, prepričanja in vere, živijo in delajo skupaj dva do tri tedne na neprofitnem projektu, ki ga organizira lokalna organizacija. Tabori se izvajajo v poletnih mesecih, posameznega pa se udeleži od 6 do 20 ljudi, včasih pa tudi do 50 ali več posameznikov, ki delajo prostovoljno in se družijo z lokalnim prebivalstvom.

**Kdor hoče videti,
mora gledati s srcem.
Bistvo je očem nevidno.**
(Mali princ)

Mednarodni tabori so organizirani tako, da skupina prostovoljcev dela od 6 do 8 ur na dan; v preostalem času pa se vrstijo izleti, ekskurzije, študijske teme ter ostale aktivnosti. Bivanje ter prehrana na taboru sta brezplačna, ob prijavi pa je potrebno plačati prijavnino, s katero organizacija krije stroške prijavljanja ter zavarovanja.

PROSTOVOLJSKO DELO V DIC-u

Tudi v DIC-u se prostovoljsko delo že izvaja. Najbolj razširjena oblika je nudenje učne pomoči. V tem šolskem letu se je javilo več kot 70 dijakov, ki so pripravljeni pomagati vrstnikom pri učenju.

Več o tem najdete na spletni strani DIC-a.
<http://www.dic.si> (dijaške strani/učna pomoč)

"Bodi prostovoljec, spreminjaj svet!"

KAJ JE PROSTOVOLJSKO DELO?

Prostovoljsko delo je delo, ki ga posameznik po svoji svobodni volji in brez pričakovanja plačila ter neposrednih ali posrednih materialnih koristi zase, opravlja v dobro drugih ali v splošno korist.

Na podlagi te definicije lahko razlikujemo med prostovoljskim delom ter prostovoljnimi prispevki in dobrodelnostjo, saj prostovoljstvo govori o delu in ne le o materialni pomoči drugim. To torej pomeni, da prostovoljsko delamo takrat, ko se sami odločimo, da bomo opravljali neko aktivnost za druge, ne da bi za to pričakovali denarno plačilo.

Razlika med formalnim in neformalnim prostovoljskim delom

Kadar pomagamo prijateljem, znancem oziroma drugim, ki potrebujejo našo pomoč in se z njimi sami dogovorimo za pomoč, govorimo o neformalnem prostovoljstvu.

O formalnem prostovoljstvu pa govorimo takrat, ko odnos med prostovoljcem in človekom, ki potrebuje pomoč, vzpostavlja organizacija. V tej knjižici je tako predstavljena organizirana oblika prostovoljskega dela, kar pomeni, da delujemo kot prostovoljci v okviru organizacij.

Kako je formalno prostovoljstvo organizirano?

Prostovoljske organizacije pridobivajo prostovoljce, jih usposabljuje in z njimi sklenejo dogovor o sodelovanju. Po imenovanju prostovoljec začne z delom, organizacija pa mu nudi osebno podporo in stalno usposabljanje. Mladolletne osebe lahko opravljajo prostovoljsko delo samo pod nadzorom mentorja, ki je tako vezni člen med organizacijo, prostovoljcem, uporabnikom in delom. Za prostovoljca je mentor tista oseba, ki ga vpelje v delo, mu predstavi vse potrebno za opravljanje prostovoljskega dela, ga spremlja, se z njim pogovarja in mu pomaga vrednotiti izkušnje.

Zakaj postati prostovoljec?

Pri prostovoljstvu gre tako za dajanje kot za prejemanje. S prostovoljstvom pridobiš dragocene življenjske izkušnje, nova znanja, večine, občutek koristnosti; pomaga ti pri osebni rasti in možnosti soustvarjanja boljšega sveta, dobiš pa tudi reference pri iskanju zaposlitve. Poleg tega tu gradiš mrežo novih prijateljstev, spoznavaš nove kulture, subkulture, različne generacije in postajaš aktiven, odgovorni državljan, ki zvišuje kvaliteto bivanja.

Prostovoljstvo ti omogoča, da prebudiš najboljše v sebi in to ponudiš drugim prek prostovoljskega dela. Biti prostovoljec pomeni biti aktiven, prodoren, velikodušen, zainteresiran in srčen. Biti del tistega sveta, ki mu ni vseeno.

Kdo je lahko prostovoljec?

Prostovoljec je lahko vsakdo. Vsak od nas ima najrazličnejša znanja, izkušnje, sposobnosti in veščine, ki jih lahko ponudi drugim prek prostovoljskega dela.

Prostovoljsko delo ne pozna omejitev; opravljajo ga ženske in moški, mladi ljudje in otroci, ljudje srednjih let in starejše osebe ... Vanj se torej lahko vključujejo vsi ljudje ob upoštevanju svojih zmogljivosti.

Na katerih področjih lahko delaš kot prostovoljec?

Prostovoljstvo deluje na različnih področjih.

- Na socialnem področju pomagaš tistim, ki so:
 - osamljeni,
 - bolni, s težavami ali v duševnem razvoju ali so gibalno ovirani,
 - migranti, brezdomci, uživalci drog,
 - žrtve nasilja, diskriminacije ali zlorab.
- Na športnem področju pomagaš pri organizaciji in izvedbi tečajev, tekmovanj in prireditiv.
- Na kulturnem področju pomagaš pri aktivnostih povezanih z različnimi kulturnimi prireditvami.
- Na okoljevarstvenem področju pomagaš skrbeti za okolje.

Obstaja še veliko drugih področij, kjer se lahko udeležuješ, in sicer izobraževalno, zdravstveno, turistično, krizne situacije ipd.

**"Dobra dela ne potrebujejo reklame,
dobra dela potrebujejo vas!"**

Kaj lahko delaš kot prostovoljec?

Pomagaš pri učenju, organiziraš in vodiš tečaje, pohode, delavnice, obiskuješ bolnike v bolnicah, obiskuješ stanovalce v domu za starejše občane, pomagaš pri domačih opravilih, pomagaš pri organizaciji športnih tekmovanj, pomagaš pri varstvu, pomagaš pri organizaciji različnih aktivnosti, spremljaš invalide, starejše in mladoletne na razne prireditve, sodeluješ v čistilni akciji, se neformalno družiš z mladostniki v mladinskih centrih, migrante poučuješ slovenski jezik, urejaš spletne strani, pomagaš pri promociji, deliš letake in še veliko drugega.

Kako postaneš prostovoljec/-ka?

Na začetku si mora vsak bodoči prostovoljec poiskati odgovore na sledeča vprašanja:

- Kaj od prostovoljstva pričakuješ?
- Koliko (prostega) časa boš temu namenil?
- Kakšna so tvoja znanja, veščine, zanimanja, interesi?

Ko veš, katero delo te zanima, moraš samo še poiskati pravo organizacijo. Najbolje je, da obišeš spletno stran www.prostovoljstvo.org, kjer najdeš posredovalnico prostovoljskih del in spisek vseh prostovoljskih organizacij. Preden začneš opravljati prostovoljsko delo je običajno treba opraviti različna usposabljanja, kjer spoznaš organizacijo in delo. Hkrati ti je dodeljen tudi mentor. Vsem zainteresiranim priporočamo tudi Uvodno usposabljanje, ki je podrobno opisano na spletni strani prostovoljstva in ga organizira Slovenska filantropija. Tovrstno usposabljanje ti bo zagotovo pomagalo pri nadaljnji izbiri v okviru prostovoljstva.

**V sočutju leži resnična
moč sveta.**

(Buddha)

